

Synpunkter till Länsstyrelsen i Hallands län gällande fiskereglering på utsjöområden i Kattegatt.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Hallands län arbetar med att införa fiskeregleringar i halländska marina skyddade områden. Förslaget ska överlämnas till Havs- och vattenmyndigheten under våren 2017 för vidare hantering.

Under samrådsmötet i december 2016 presenterades förslag på att förbjuda nät- och trålfiske på flertalet utsjöbankar i Kattegatt, bland annat Fladen, Stora Middelgrund och Lilla Middelgrund. Dessa utsjöbankar är också Natura2000-områden, vars gränser också skulle utgöra avgränsningen för fiskeregleringen. Efter att länsstyrelsen i februari 2017 haft ett möte med representanter från miljöorganisationer (ej Sportfiskarna) presenterades ett nytt förslag på fiskereglering, där delområden inom flertalet Natura2000-områden gjordes helt fiskefria.

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna) önskar lämna följande synpunkter.

Sportfiskarna vill tacka för god dialog med länsstyrelsen i frågan och poängterar att vi inte är emot att särskilt viktiga områden stängs helt för fiske. Det kan finnas flertalet motiv för detta, bland annat skydd av särskilt höga naturvärden (koraller, bubbelrev) eller att området är av särskild vikt för fiskreproduktion.

Värdet av fiskefria områdens positiva inverkan på fiskbeståndens återhämtning är väldokumenterad och kan hittas närmast i södra Kattegatt, men också i exempelvis Vättern. Sportfiskarna vill samtidigt understryka att den avgörande frågan vid reglering av eller skydd mot fiske ska vara metodens och redskapstypers faktiska påverkan på utpekade värden. Sportfiske får anses vara den mest skonsamma fiskemetoden – redskap och metoder är fångstselektiva och skonsamma för den omgivande miljön och sportfisket ställer främst kvalitativa anspråk på resurserna.

För Natura2000-områdena i Kattegatt finns, enligt vad Sportfiskarna erfar, inte samma mängd inventeringar som för utsjöområdet Bratten i Skagerrak. För Fladen finns inventeringar som visar på förekomst av bubbelrev och misstankar om förekomsten av bubbelrev finns i nuläget även för Stora Middelgrund. Förbundet står bakom att områden med dokumenterad förekomst av bubbelrev helt stängs för alla typer av fiske. För övriga områden är förbundet mer tveksamt och vill ifrågasätta motiven för att införa fiskefria områden i samtliga Natura2000-områden. Länsstyrelsens motiv med en skyddsgradient enligt Natura2000-begreppet "struktur och funktion" för att skydda toppredatorernas roll låter givetvis bra. Ett slutligt mål att skydda stor rovfisk är något som förbundet står bakom, och även jobbar för i andra sammanhang. Vår våtmarksrestaurering längs ostkusten för att stärka inte minst gäddbestånden är mycket omfattande och återkomsten av starka rovfiskbestånd är avgörande för vårt arbete med att få tillbaka friska kustekosystem, men en bättre inventering gällande sportfiskets påverkan och

fångstuttag i de aktuella områdena hade inneburit en bättre motivbild. Undantaget de för fysisk påverkan särskilt sårbara bubbelreven med sin omgivande höga biologiska diversitet så måste samtliga av de utpekade naturvärdena – tumlare, djupa mjukbottenar, sjöfågel, knubbsäl, sublittorala sandbankar och rev (block eller hårbotten) – i sammanhanget anses vara mer eller mindre opåverkade av sportfiskets metoder. Vi ber därför länsstyrelsen att särskilt överväga nyttan av att införa totalstängda områden i samtliga föreslagna fall. Om länsstyrelsen anser att de har tillräckligt med underlag för att anta att påverkan från sportfisket är så pass stor att skyddsmotivet (toppredatorernas roll) uppfylls är Sportfiskarna nöjda.

Sportfiskarna vill poängtera att det måste finnas en tydlighet i arbetet med att skydda den biologiska mångfalden. Havs- och vattenmyndighetens vägledning för fiskereglering i marina skyddade områden (referens 1) är därför ett stort steg i den riktningen. Vägledningen är tänkt att vara ett stöd för länsstyrelserna och kommunerna vid arbete med marint områdesskydd och ge tydliga riktlinjer för hur myndigheterna bör arbeta för att minska negativ påverkan från fiske i värdefulla miljöer. En stor brist i det underlaget är dock att vägledningen hanterar begreppet "fiske" i alldeles för generella termer. En viktig del av hela vägledningen borde vara att redogöra för olika fiskemetoders påverkan, och sportfisket finns knappt nämnt.

I december 2016 släppte däremot EU:s vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommitté för fiskerinäringen (STECF) rapporten *Joint Recommendation for*

Natura 2000 sites under CFP Article 11, STECF-16-24 (referens 2). I rapporten utvärderas Danmarks arbete med fiskeregleringar i sju Natura2000-områden. Områdena ligger både innanför och utanför 12 nm från kusten, alltså gränsen mellan territorialvattnet och ekonomisk zon. I samtliga sju områden föreslås förbud mot fiske med redskap med tydlig fysisk påverkan på botten – bottentrål, skrapor och snurrevad. För tre av områdena, där bubbelrev dokumenterats, föreslås ett stärkt skydd med begränsningar som även gäller pelagisk trål, nätfiske, burar och fiske med lina inklusive sportfiske. För övriga revstrukturer vidtas inga åtgärder för att begränsa sportfiske. STECF fastslår att skyddet av reven med en buffertzona runt reven som motsvarar minst 6 ggr medelvattendjupet ligger i linje med Internationella Havsforskningsrådet (ICES) rekommendation i frågan. I en mailkonversation (referens 3) mellan det danska sportfiskeförbundet och Danmarks Miljø- og Fødevareministerie bekräftas att Danmark avser att skydda revstrukturer genom bland annat trålförbud, och bubbelrev särskilt genom att göra områden runt utpekade bubbelrev till helt fiskefria områden. Sportfiskarnas europeiska organisation, European Anglers Alliance (EAA) med kontor i Bryssel, är också av den bestämda uppfattningen att förekomsten av bubbelrev motiverar en total stängning i ett område runt dessa känsliga strukturer, medan det i övrigt måste finnas särskilda skäl för att automatiskt förbjuda allt fiske inom ett Natura2000-område. Sportfiskarna vill att länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten tar detta i särskilt beaktande.

Utöver ovanstående har följande synpunkter samlats in efter samtal med sportfiskare som fiskar mycket i Kattegatt:

- **Nidingen**

Få synpunkter från sportfiskare på en reglering i detta område, samtidigt som nyttan med att freda sportfisket i ett så litet område kan ifrågasättas.

- **Fladen**

Stort skyddsvärde på de dokumenterade bubbelreven och inga synpunkter på en sådan reglering. I den sydvästra delen av det totalfredade området, på kanterna ut mot något djupare vatten, finns några intressanta toppar och djupbranter som frekventeras både av yrkesfiskare (främst makrillfiske tidigt under säsongen), turbotsskeppare och sportfiskare. På grund av dålig upplösning på länsstyrelsens kartunderlag är det svårt att avgöra exakt hur ett helstängt område skulle hamna i förhållande till dessa positioner.

- **Lilla Middelgrund**

De mest intressanta områdena ligger runt farledsbojen. Bojar och liknande navigationspunkter tjänar en viktig roll som samlingspunkt för sportfiskare och det är därför bra att välkända fiskeplatser, likt farledsbojen i detta fall, inte hamnar inom ett fiskefritt område om inte särskilda skäl föreligger.

- **Morups bank**

Sedan de kustnära bestånden fiskats ut genom decennier av överfiske är det för en sportfiskare ofta långt ut till fiskeplatser. Morups bank är

välbesökt av sportfiskare då det är ett relativt kustnära grundområde.

Samtliga tillfrågade sportfiskare anser att det hade varit särskilt olyckligt med ett fiskefritt område på Morups bank.

- **Stora Middelgrund och Röde bank**

Inga särskilda synpunkter på nu föreliggande förslag.

För Sportfiskarna,

Markus Lundgren

Fiskevårdschef

Referenser

1) Havs- och vattenmyndighetens rapport 2013:13, version 2

2) https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/55543/2016-12_STECF+16-24+-+JR+for+Natura+2000+sites+under+CFP+art.11_JRCxxx.pdf

3) Mailkontakt mellan Danmarks Sportsfiskerforbund och Pernille Birkenborg Jensen, Miljø- og Fødevareministeriet, 2017-03-15.